

Een tweede pad

JODI PICOULT

Een tweede pad

Vertaald uit het Engels door
Clarine Smeets

BAND 1

UITGEVERIJ GLB

Colofon

Copyright © 2022 voor deze uitgave

Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek, Deventer

ISBN 9789036440172

NUR 302

Gedrukt op papier met FSC-certificaat

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Uitgeverij Grote Letter Bibliotheek, Postbus 583, 7400 AN Deventer

Deze uitgave kwam tot stand in samenwerking met Overamstel uitgevers bv

Copyright © 2020 Jodi Picault

Oorspronkelijke titel: *The Book of Two Ways*

Vertaling uit het Engels: Clarine Smeets, 2021

Oorspronkelijk uitgegeven door:

Ballantine Books, een imprint van Random House, een divisie van Penguin Random House LLC, New York 2020

Alle rechten voorbehouden

Voor meer informatie of bestellen

www.boekenmetgroteletters.nl

VOOR FRANKIE RAMOS

Welkom in de familie (en bedankt voor je geduld met al mijn vragen over geneeskunde)

EN VOOR KYLE FERREIRA VAN LEER

Die me vertelde over het Boek van de Twee Wegen en daarmee de kiem plantte voor deze roman

Proloog

Mijn agenda staat vol met dode mensen.

Mijn telefoon pingelt en ik vis hem uit de zak van mijn cargobroek. Door het tijdverschil heb ik er niet aan gedacht de herinnering uit te schakelen. Slaperig open ik het bestandje en lees de namen: *Iris Vale. Eun Ae Kim. Alan Rosenfeldt. Marlon Jensen.*

Ik sluit mijn ogen en doe wat ik elke dag doe op dit moment: ik denk aan ze.

Iris, op haar sterfbed een teer vogeltje, bestuurde ooit de vluchtauto nadat haar geliefde een bank had beroofd. Eun Ae was arts in Korea maar mocht in de Verenigde Staten niet werken. Alan liet me trots de urn zien die hij had gekocht voor zijn as en zei met een knipoog: 'Ik heb hem nog niet gepast.' Marlon had zijn hele huis laten voorzien van nieuwe wc's en vloerbedekking en had de dakgoten schoongemaakt. Hij kocht eindexamencadeaus voor zijn kinderen en borg ze op. Hij nam zijn dochter van twaalf mee naar een hotel en vroeg mij met mijn telefoon te filmen hoe hij met haar door de feestzaal zwierde, zodat ze op haar trouwdag toch met haar vader kon dansen.

Ooit waren zij mijn cliënten. Nu is het mijn taak om hun nagedachtenis in ere te houden.

Iedereen in mijn rij is in slaap gevallen. Ik laat mijn telefoon weer in m'n broekzak glijden en kruip, zonder haar te wekken, voorzichtig over de vrouw rechts van me heen – vliegtuigyoga – om achter in het toestel naar de wc te gaan. Daar snuit ik mijn neus en werp een blik in de spiegel. Ik ben op een leeftijd dat ik eigenlijk een jonger gezicht verwacht dan de vrouw die me vanuit de spiegel aankijkt. In mijn ooghoeken tekent zich een waaier van fijne rimpeltjes af, als vouwtjes in een veelgebruikte landkaart. Zou ik de vlecht losmaken die over mijn linkerschouder ligt, dan zouden me in dit kille, harde licht de eerste grijze haren opvallen. Ik draag een wijdvallende broek met elastiek in de taille, want dat doen alle verstandige vrouwen van tegen de veertig die weten dat ze een lange vlucht voor de boeg hebben. Ik gris een paar tissues mee en als ik de deur opendoe om terug te keren naar mijn stoel zie ik in het nauwe gangetje de stewardessen bezorgd op een kluitje staan.

Als ze mij zien valt hun gesprek stil. 'Mevrouw,' zegt er eentje, 'gaat u terug naar uw plaats, alstublieft?'

Eigenlijk heeft hun werk best veel gemeen met het mijne, bedenk ik. In een vliegtuig ben je al niet meer waar je vertrok, maar de plaats van bestemming heb je nog niet bereikt. Je zit er net tussenin. Een stewardess begeleidt je onderweg en zorgt ervoor dat de reis veilig en soepel verloopt. Als rouwdoula doe ik hetzelfde, alleen gaat het dan om een reis van het leven naar de dood, en ga je bij het eindpunt niet met tweehonderd anderen van boord. Je gaat alleen.

Bij mijn rij aangekomen kruip ik weer over de slapende vrouw heen en klik mijn stoelriem vast. Dan gaan alle lichten aan en komt de cabine tot leven.

‘Dames en heren,’ zegt een stem, ‘de gezagvoerder heeft zojuist meegedeeld dat we een geplande noodlanding gaan maken. Luister goed naar het cabinepersoneel en volg al hun aanwijzingen op.’

Ik verstijf. *Geplande noodlanding*. Een oxymoron die te denken geeft.

Als er een reeks vreemde geluiden klinkt, gaat er een schokgolf van angst door het toestel, maar niemand gilt of schreeuwt. Zelfs de baby achter me, die de eerste twee uur van de vlucht een keel opzette, geeft geen kik. ‘We

storten neer,' zegt de vrouw aan het gangpad. 'O god, we storten neer.'

Hoe kan dat nou... er was niet eens turbulentie, tot nu toe was het een doodnormale vlucht. Maar dan stellen de stewardessen zich in het gangpad op. Terwijl er via de intercom instructies worden voorgelezen werken zij een vreemde, houterige choreografie af. 'Sluit uw stoelriem. Hoort u het commando "brace", buig dan naar voren en bescherm uw hoofd en nek met uw armen. Is het vliegtuig volledig tot stilstand gekomen, dan hoort u: "stoelriemen los". Verlaat het toestel. Laat al uw bezittingen achter.'

Laat al uw bezittingen achter.

Voor iemand die zijn brood verdient met de dood heb ik bitter weinig nagedacht over mijn eigen einde.

Ze zeggen dat er op zo'n moment beelden uit je leven als een film aan je voorbij trekken.

Maar ik zie geen beelden voor me van mijn man Brian, met krijt op z'n trui van het schoolbord in zijn lab. Of van een kleine Meret die me vraagt om te kijken of er monsters onder haar bed zitten. Ik zie ook mijn moeder niet, zoals ze er op het laatst uitzag of vroeger, toen Kieran en ik nog jong waren.

Ik zie hém.

Alsof het gisteren was stel ik me Wyatt voor in de Egyptische woestijn. Een hoed beschermt hem tegen de brandende zon, en door de droge wind opgewaaid stof kleeft in grauwe vegen op zijn nek. Hij lacht en toont in een flits zijn blikkerend witte tanden. Een man die al vijftien jaar geen rol meer speelt in mijn leven. Een plek waar ik al die tijd niet meer ben geweest.

Een nooit voltooid proefschrift.

De oude Egyptenaren geloofden dat ze alleen werden toegelaten in het hiernamaals als ze in de Hal des Oordeels onschuldig waren bevonden. Hun hart werd gewogen met het veertje van Ma'at, de waarheid, als contragewicht.

Ik betwijfel of mijn hart deze beproeving zou doorstaan.

De vrouw rechts van mij prevelt in het Spaans een schietgebed. Ik tast zoekend naar mijn telefoon. Ik wil een bericht versturen, ook al weet ik dat ik geen bereik heb, maar krijg de knoop op de zijzak van mijn broek niet open. Een hand vouwt zich om de mijne en knijpt erin.

Ik kijk omlaag naar onze vingers, die zo strak verstrengeld zijn dat een geheim er niet uit zou kunnen ontsnappen.

‘Brace,’ roepen de stewardessen luid. ‘Brace!’

Terwijl het toestel neerstort, vraag ik me af wie er aan míj zal denken.

Later, veel later, zou ik horen dat vliegtuigpersoneel na een vliegcrash aan de hulpdiensten meldt hoeveel zielen er aan boord waren. Zielen, niet mensen. Alsof ze ervan doordrongen zijn dat het aardse bestaan slechts tijdelijk is.

Mij zou worden verteld dat een van de brandstoffilters tijdens de vlucht verstopt was geraakt. Dat er drie kwartier later in de cockpit een lampje begon te knipperen dat aangaf dat ook het tweede brandstoffilter niet meer functioneerde en dat de piloten dit – wat ze ook probeerden – niet konden verhelpen. Ze moesten het toestel aan de grond zetten en ontruimen. Mij zou worden verteld dat het vliegtuig vlak bij Raleigh-Durham op het rugbyveld van een dure school was neergekomen. Een van de vleugels schampte de tribune, waardoor het toestel kantelde, een eind doorschoot en in stukken brak.

Jaren later zou me worden verteld dat het rijtje van drie stoelen achter mij, dat met het stel met de baby, in zijn geheel was losgekomen van